

VAPA2035-ohjelman Q1 raportti tammikuu-maaliskuu 2025

VAPA2035-ohjelman osatavoitteiden tilanne [1-3/2025]

Ydintavoite: Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne

Kehitys-alueet	1. Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ensisijaisten palvelujen vahvistaminen	2. Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen	3. Asumispalvelujen rakenteen keventäminen	4. Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen
Osa-tavoitteet	<p>1.1 Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen</p> <p>1.2 Ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen</p> <p>1.3 Palveluihin hakeutumisen prosessien kehittäminen</p> <p>1.4 Vammaissosiaalityön uudelleen organisointi</p>	<p>2.1 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen monipuolistaminen</p> <p>2.2 Etäratkaisujen ja liikkuvien asiantuntijapalvelujen lisääminen</p> <p>2.3 Perheiden tuen kehittäminen</p> <p>2.4 Päiväaikaisen toiminnan kehittäminen</p> <p>2.5 Asiantuntijapalveluiden kehittäminen</p>	<p>3.1 Tuetun ja yhteisöllisen asumisen lisääminen</p> <p>3.2 Perhehoidon lisääminen</p> <p>3.3 Ympäri vuorokautisten asumispalvelujen kehittäminen</p> <p>3.4 Laitoshoidon vähentäminen ja asiantuntijapalvelujen kehittäminen</p> <p>3.5 Asumispalvelujen palveluverkon kehittäminen</p>	<p>4.1 Lakiuudistukseen varautuminen ja muutosten toimeenpano</p> <p>4.2 Osaamisen vahvistaminen</p> <p>4.3 Järjestämis- ja tuotantotapojen kehittäminen</p> <p>4.4 Henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistaminen</p> <p>4.5 Tiedolla johtamisen kehittäminen</p> <p>4.6 Sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen</p>

Selitteet

- Etenee suunnitellusti
- Muutos edellisestä raportoinnista
- Lieviä haasteita / riskejä
- Merkittäviä haasteita / riskejä

1. Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat
1.1 Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen (Koljonen)	<ul style="list-style-type: none"> • Työryhmä järjestäytynyt • Uuteen lakiin liittyvät työntekijöiden osaamista vahvistavat koulutukset aloitettu • Sovittu, että nostetaan Lähihitorit arjen tukena - teemaksi Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista sarjaan myös tänä vuonna 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkuuteen tulo prosessi –työskentely alkaa yhteistyössä lähitorit, vammaissosiaalityö ja palveluneuvonta/Luona • Lähihitorit arjen tukena - tilaisuuden ja vammaisjärjestöjen jalkautuminen lähitoreille tilaisuuden jälkeen suunnittelu • Kohdennettu avustushakemus yli 65-vuotiaiden yksinäisyyden ehkäisemiseksi ja toimintakyvyn tukemiseksi - myös ikääntyneet vammaiset - järjestöjä tiedotetaan 	
1.2 Ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen (Parikka)	<ul style="list-style-type: none"> • Uuden lain perehdytystilaisuuksia markkinoitu ja perehdytystä järjestetty omana toimintana • Terveystieteiden professiojohdon kanssa vpl/thl rajapintatarkastelu jatkunut • Sosiaalihuollon professiojohdon kanssa ikäryhmäkohtaiset rajapintatarkastelut käynnistyneet • Palvelulinjan sisäisen tarkastelun tr kokoonpano sovittu 	<ul style="list-style-type: none"> • Terveystieteiden palveluita työstävä työpaja • SHL rajapintatarkastelut jatkuvat eri kokoonpanoilla • Sivustustoimen tehtävien (aamupäivä/iltapäivähoidon) tarkastelu suhteessa uuteen lakiin 	<ul style="list-style-type: none"> • Hallituksen mahdolliset suunnitelmat vammaispalvelulain soveltamisalan avauksesta
1.3 Palveluihin hakeutumisen prosessien kehittäminen (Vuorela)	<ul style="list-style-type: none"> • Yhdyspinta asiakasohjaustyöryhmien toiminta: lanupe+omh+vpl vakiintunutta, työikäiset+vpl toimintaa kehitetään • Vammaispalveluhakemusten vastaanotto keskitetty • OmaPirhan käyttöönottoa suunniteltu • Liikkumisen tuen päätöksenteon keskittämistä liikkumisen tuen tiimiin jatketaan • Apuvälinepäätökset keskitetty ja säännölliset tapaamiset apuvälineyksikön kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Oma Pirhan käyttöönoton valmistelua jatketaan • Liikkumisen tuen päätöksenteon keskittämistä liikkumisen tuen tiimiin jatketaan (valmis 1.9.2025 alkaen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sagan käyttöönoton viivästyminen
1.4 Vammaissosiaalityön uudelleen organisointi (Vuorela)	<ul style="list-style-type: none"> • Vakiinnutettu 11/2024 toteutettua uudelleenorganisointia • Henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelua aloitettu • Toimipisteverkosto pääosin kunnossa; sovittu Nokian vammaispalvelutoimiston siirto kaupungintalolta Pitkänimeen 	<ul style="list-style-type: none"> • Hakemusten käsittelyaikojen/ työnjaon tarkastelua ja tarvittaessa resurssien uudelleen allokointia • Henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelu jatkuu • Nokian toimipisteen siirtyminen • Jatketaan yksittäisten muiden toimitilaratkaisujen hakemista 	

2. Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3 kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat
2.1 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen monipuolistaminen (Vuorela)	<ul style="list-style-type: none"> TIE – Tukea itsenäiseen elämään (ESR+) hankkeen työntekijät aloittaneet, tarkennettu hankesuunnittelu käynnistynyt Liikkumisen tuen saattajapalvelu ja harjoitusmatkat käynnistyneet 	<ul style="list-style-type: none"> Tie-projektiryhmän käynnistyminen, hankesuunnitelman tarkennus Eriytyinen osallisuuden tuki / henkilökohtainen apu käynnistyy omatuotannossa 	
2.2 Etäratkaisujen ja liikkuvien palvelujen lisääminen (Räsänen)	<ul style="list-style-type: none"> Etäpäivätoiminnan ohjaajat aloittaneet työnsä ja samalla etäpäivätoiminnan Liikkuva työtoiminta laajentunut Akaaseen Lempäälästä 	<ul style="list-style-type: none"> Etätöyönvalmennuksen pilotointi ja sen kokemukset Liikkuvan työtoiminnan kokemusten kerääminen 	
2.3 Perheiden tuen kehittäminen (Vuorela)	<ul style="list-style-type: none"> Lasten lyhytaikaishoidon kapasiteetin lisäys omatuotannossa (Kurjenraitti ja Lasten lyhytaikaishoidon yksikkö Pitkäniemi) Lyhytaikaisen huolenpidon kilpailutuksen valmistelu 	<ul style="list-style-type: none"> PIRKKO-hankkeessa huomioidaan vammaisia hoitavien omaisten tarpeita 	
2.4 Päiväaikaisen toiminnan kehittäminen (Räsänen)	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaiden palveluluokkiin asettaminen aloitettu Uusien tilojen etsiminen jatkuu 	<ul style="list-style-type: none"> Päiväaikaisen toiminnan verkostolta kerätään kehittämistoiveita Uusien tilojen suunnittelu jatkuu (korvaavat ja täysin uudet tilat) Käynnistetään säännölliset palaverit tilahallinnan kanssa kolmen viikon välein Vuokrasopimusten tilanteen tarkastelu 	
2.5. Asiantuntijapalvelujen kehittäminen (Niinivirta)	<ul style="list-style-type: none"> Asiantuntijapalveluiden palvelumuotoilu käynnistetty, kysely vammaissosiaalityö, asuminen & pv-toiminta Terveystuon kanssa työskentely ja kysely lääkäreille Uuden vammaispalvelulain mukaisten palveluiden koordinoitumallia ja ohjeet Hyvinvointialueyhteistyö jatkuu 	<ul style="list-style-type: none"> Asiantuntijapalveluiden palvelumuotoilu, työpaja 2.4. Terveystuon kanssa työskentely jatkuu Hyvinvointialueyhteistyö jatkuu, Oma Häme yhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Uuden vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu

3. Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3 kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat
3.1 Tuetun ja yhteisöllisen asumisen lisääminen (Räsänen)	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteiset palaverit tuetun asumisen asiakkaiden kartoituksesta 	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien tuetun asumisen ohjaajien rekrytointi • Uusien ja siirtyvien asiakkaiden palveluihin sijoittuminen 	
3.2 Perhehoidon lisääminen (Taimi)	<ul style="list-style-type: none"> -Työryhmän koonti ja toimenpiteiden suunnittelu •Vammaisten perhehoidon nykytilan kuvaus tehty (Vuoden 2024 hoitopäivämäärä, asiakasmäärä, perhehoitajien alueellinen jakautuminen palveluittain) -Perhehoitajia tavattu ja keskusteltu Pirhan tavoitteista huomioiden esim. Vapa2035 	<ul style="list-style-type: none"> •Yhteisten työryhmätapaamisten aikataulutus ja kokoontumiset •Palveluvalikoiman, järjestämistavan ja palvelukuvauksen kokoaminen •Toimintaohjeen päivittämisen aloittaminen •PIRKKO- hankkeen aloittaminen 	
3.3Ympäri vuorokautisten asumispalvelujen kehittäminen (Räsänen)	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaiden palveluluokkien tarkistukset • Asiakkaiden osallistaminen uuden rakennushankkeen pohjakuvien arviointiin • Henkilöstöresurssin laskentamalli otettu käyttöön • Lasten yksiköiden esihenkilöiden yhteistyöpalaverit 	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluluokkiin asettaminen jatkuu 	
3.4. Pitkäaikaisen laitoshoidon vähentäminen (Niinivirta)	<ul style="list-style-type: none"> • Vaativien erityispalveluiden yksikkökohtaisten alatyöryhmien perustaminen ja työskentelyn käynnistyminen • Lasten asumispalveluiden benchmark • Lasten laitoshoidon muuttaminen 1.1.2026 asumispalveluksi aloitettu • YTA yhteistyökeskustelu Kanta Hämeen kanssa vaativaan laitokuntoutukseen lähettämisestä 	<ul style="list-style-type: none"> • Yksikkökohtaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden kirkastaminen • Aikuisten palvelut benchmark • Lasten laitoshoidon muutos asumispalveluksi etenee • Säännölliset YTA yhteistyökeskustelut jatkuu, tapaaminen 6.5. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uuden vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu
3.5 Asumispalvelujen palveluverkon kehittäminen (Räsänen)	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluverkkosuunnitelmaa tarkennettu ja priorisoitu kunnittain tarvetta • Pohjois-Pirkanmaan palveluiden selvitys 	<ul style="list-style-type: none"> • Sovitaan säännölliset palaveri tilahallinnan kanssa kolmen viikon välein • Jatketaan Pohjois-Pirkanmaan palveluiden selvitystä • Vuokrasopimusten tilanteen tarkastelu 	

4. Järjestämiskykyyksien vahvistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3 kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat
4.1 Lakiuudistukseen varautuminen ja muutosten toimeenpano (Vuorela)	<ul style="list-style-type: none"> Uusien palvelujen myöntämiskriteerit valmiit (erityinen osallisuuden tuki, tuettu päätöksenteko ja valmennus) Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan esihenkilöille järjestetty itse lakikoulutus Aloitettu lyhytaikaisen huolenpidon ja erityisen osallisuuden tuen palvelukuvausten työstäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Uuden lain ja myöntämisperusteiden linjaamista/ myöntämiskäytäntöjen yhdenmukaistamista jatketaan Uusien palvelujen järjestämistapojen käytänteiden kehittäminen; erityinen osallisuuden tuki, vaativa moniammatillinen tuki Palvelukuvausten työstö jatkuu 	
4.2 Järjestämis- ja tuotantotapojen kehittäminen (Parikka)	<ul style="list-style-type: none"> Henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin työstäminen Hyvinvointialueitten yhteiskilpailutus vaativissa asumispalveluissa Lyhytaikaisen huolenpidon kilpailutuksen valmistelu Lasten asumispalveluyksikkö omatuotannossa käynnistynyt 	<ul style="list-style-type: none"> Omatuotannon vahvistus; Pohjois-Pirkanmaan liikkeenluovutuksen selvityksen aloitus Oma osto vertailtavuuden edistäminen; palveluluokkiin asettaminen jatkuu asumisen ja pvt asiakkaille Eriyisen osallisuuden tuen ohjaajien (6 hlöä) työt alkavat omatuotannossa 	
4.3 Osaamisen vahvistaminen (Lindberg)	<ul style="list-style-type: none"> VAPA täydennyskoulutussuunnitelmaa päivitetty yhteistyössä IKI ja TKIO VAPA koulutukset julkaistu intrassa VAPA Moodle-koulutusten päivitystyö laitettu alulle 	<ul style="list-style-type: none"> Täydennyskoulutustoiveiden päivitys 2026 vuodelle Täydennyskoulutussuunnittelun vuosikellon laatiminen Kokemustoimijoiden hyödyntäminen osana tiettyjä koulutuksia. Esteettömyys/saavutettavuus auditointien suunnittelun edistäminen vammaispalveluissa 	
4.4 Henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistaminen (Räsänen)	<ul style="list-style-type: none"> As ja pvt arvot valmistuneet yhdessä henkilöstön ja asiakkaiden kanssa Some-markkinointia tehty Osallistuttu erilaisiin rekry- ja muihin tapahtumiin Intro perehdytysohjelman käyttöönotto/hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Jatketaan osallistumista erilaisiin tapahtumiin VAPA as ja pt arvotyön jatkaminen osallistaen asiakkaat ja henkilökunta Kesätyöntekijöiden ja kesäharjoittelijoiden hyvä perehdytys 	
4.5 Tiedolla johtamisen kehittäminen (Parikka)	<ul style="list-style-type: none"> Lähijohdon tieto ja mittarit tarpeet kartoitettu InterRAI-id toimintakyky mittarin käyttöön ottoa jatkettu asumispalveluissa Valmisteltu Asiakas NPS:n käyttöön ottoa asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palveluissa 	<ul style="list-style-type: none"> Lähijohdon tietotarpeiden ja mittareiden jatkotyöstäminen Valmistellaan Psop tietojen johtamista yhtenäiselle raportille InterRAI-id käyttöönoton laajentamissuunnitelman laatiminen kaikilla vapa vastuualueilla Valmistellaan asiakas NPS käyttöönottoa asumisessa, päiväaikaisessa toiminnassa ja vaativissa erityispalveluissa 	<ul style="list-style-type: none"> Inter RAI id kilpailutus viivästynyt SAGA käyttöön otto viivästynyt ja tietolähteet hajanaiset
4.6 Kumppanuuksien vahvistaminen (Parikka)	<ul style="list-style-type: none"> Suunnitelma vuoden Puhutaan Pirkanmaan Vammaispalveluista 2025 tilaisuuksista valmis Osallisuusseminaarin toteutus 5.2. Järjestettiin hva tilaisuus ip/ap hoidon tilanteesta Mukana VAMPO –ohjelman valmistelussa 	<ul style="list-style-type: none"> Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista tilaisuuksien toteutus toukokuussa ja kesäkuussa Osallisuusryhmän jäsenet mukaan Pirhan asiakasosallisuusverkostoon Vammaispalvelujen YTA-alue tapaaminen Pirkanmaalla toukokuussa Palveluntuottajatapaamisten organisointi 	

VAPA2035 -ohjelman yleistilanne [1-3/2025]

Pääviesti ohjelman tilanteesta

- Kehittämisohjelman toimeenpanosuunnitelma laadittu ja osatavoitteiden vastuuhenkilöt ja keskeiset sidosryhmät tunnistettu
- Kehittämistyön raportointi ja seuranta projektimaisesti toteutettuna kolmen kuukauden välein vastuuhenkilöiden toimesta. Raportoinnin vuosikello laadittu.
- Osaa tavoitteista edistetty jo viime vuonna ennen VAPA2035 ohjelman hyväksymistä. Muiden tavoitteiden mukainen toimeenpano aloitetaan tänä vuonna.
- Ohjelma etenee pääosin suunnitelmien mukaisesti

Eteneminen / saavutukset (edellinen 3kk)

Ammatillinen neuvonta, ohjaus ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen

- Vahvistettu ensisijaisten palvelujen käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollon professiojohdon kanssa yhdessä neuvotellen
- Vammaissosiaalityön uudelleen organisointi valmis
- Kehitetty palveluihin hakeutumisen prosesseja keskittämällä vpl hakemusten vastaanotto ja liikkumisen tuen sekä apuvälineiden päätöksenteko sekä jatkettu palveluihin hakeutumisen prosessin kehittämistä yhdyspinta-asiakasohjaustyöryhmien kautta. Lisäksi aloitettu henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelu vammaispalveluihin

Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen

- Aloitettu liikkumisen tuen saattajapalvelu ja harjoitusmatkat.
- TIE – Tukea itsenäiseen elämään hanke (ESR+) hanketyön käynnistyminen maaliskuussa 2025
- Etäpäivätoiminnan ohjaajat aloittaneet vakiintuneen etäpäivätoiminnan
- Lisätty lasten lyhytaikaishoidon kapasiteettia omatuotannossa

Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

- Tarkennettu palveluverkkosuunnitelmaa ja priorisoitu tarpeita kunnittain
- Kartoitetaan tuetun asumisen asiakkaita ja koottu työryhmät laitoshoidon vähentämiseksi ja perhehoidon lisäämiseksi
- Käynnistetty lasten asumispalveluyksikkö omatuotannossa

Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen

- Uusien palvelujen myöntämiskriteerit saatettu valmiiksi
- Henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin työstäminen
- Osaamisen vahvistamiseksi täydennyskoulutussuunnitelmat päivitetty yhteistyössä IKI ja TKIO:n kanssa
- Henkilöstön veto- ja pitovoiman edistämiseksi valmistuneet yhteiset asumisen ja päiväaikaisen toiminnan arvot. Lisätty some näkyvyyttä ja osallistuttu rekrytointitapahtumiin.
- Kartoitettu lähijohdon tietojohdantamisen tarpeet ja vaikuttavuusmittarit.
- Vahvistettu kumppanuuksia Pirkanmaan vammaisjärjestökentän kanssa Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista tilaisuuksien suunnitelmalla vuodelle 2025

Toiminnan painopisteet (seuraava 3kk)

- Jatketaan aloitettua kehittämistyötä huomioiden vammaispalvelulain soveltamisalan uudet ohjeistukset sekä rajapintatarkastelua suhteessa ensisijaisen shl, thl ja sivistystoimen lainsäädäntöön
- Uuden lain ja myöntämisperusteiden tulkinnan yhdenmukaistamista jatketaan.
- Kerätään kokemuksia keskitettyjen vammaispalvelujen toimivuudesta sekä uuden lain mukaisista palveluista ja tehdään tarvittavia muutoksia/ täydennyksiä.
- Edistetään omatuotannon ja ostopalveluiden vertailtavuutta; henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin valmistelu sekä omatuotannon asiakkaiden palveluluokkiin sijoittelu
- Kehitetään asiakasosallisuuden eri menetelmiä edelleen.
- Jatketaan palveluverkko-ohjelman työstämistä yhdessä tilakeskuksen kanssa perustetussa työryhmässä
- Tiedolla johtamisen kehittämisessä edistetään Rain:n käyttöönottoa, valmistellaan johdon tietotarpeet ja edistetään asiakkaan NPS-palautejärjestelmän laajentamista
- Jatketaan yhteistyötä yhdyspinnoilla ja YTA-alueen kanssa mm. toukokuun yta-alueitaamisessa

Viivästyksset / Haasteet / Riskit

Uuden vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu.
Hallituksen säästösuunnitelmat liittyen vammaispalveluihin/ mahdollinen soveltamisalan avaus.
InterRAI-id ohjelman kilpailutus viivästynyt
SAGA asiakastietojärjestelmän käyttöön otto viivästynyt ja tietolähteet hajanaiset/puutteelliset